

Łódź, 13.11.2019 r.

Ekspertyza

Pojazdy szynowe w miastach Polski, Europy i świata mają znaczące miejsce. Ten szybki, ekologiczny i pojemny środek transportu wpływa na szybkie, komfortowe i bezpieczne przemieszczanie się ludności. W tym dokumencie przedstawię 10 pojazdów z różnych lokalizacji, z rozwiązaniami dostępowymi, które ułatwiają, a często wręcz umożliwiają podróżowanie osobom z niepełnosprawnościami.

Producenci tramwajów stosują 2 praktyki podczas budowania swoich pojazdów. Pierwsza to pojazdy modułowe, które zmniejszają koszty produkcji, są projektowane w bardzo podobny sposób, a możliwości personalizacji są ograniczone. Druga to produkcja pojazdu pod konkretnego klienta, który określa praktycznie wszystkie parametry jakie musi spełnić pojazd. Obydwa z tych rozwiązań niosą w sobie dobre praktyki dla osób z niepełno sprawnościami

Bombardier Cobra – Curych

Zauważyć można tutaj kilka dobrych praktyk między innymi wyraźnie widoczne drzwi na tle fasady, kontrastowe poręcze oraz jasne siedzenia.

Jednak najciekawszym rozwiązaniem zastosowanym w tym pojeździe jest wysuwany, a raczej otwierany stopień zmniejszający odległość pomiędzy krawężnikiem, a pojazdem.¹

¹ Film przedstawiający otwieranie stopnia https://www.youtube.com/watch?v=VPL_HiEYcNE

Witjaż-M – Moskwa

W pojeździe została zastosowana rampa ręcznie składana. Szczególnie istotny jest jej kolor. Żółta barwa wyróżnia się na tle każdego przystanku i pozwala w łatwy sposób ją ominąć. W przypadku ewakuacji pojazdu, ułatwia pasażerom wyjście i dodatkowo zmniejsza ryzyko spadnięcia z niej.

TTC – Toronto

Tramwaj został wyposażony w automatycznie wysuwaną rampę, o dwustopniowej długości. Pozwala ona na obsługę przystanków znajdujących się na peronach, jak również na ulicy.²

² Film przedstawiający dostępność w tym tramwaju <https://youtu.be/ELRxc6Jliuo>

Linia zielona – Budapeszt

Na 4 linii metra w Budapeszcie zostały zainstalowane świecące linie bezpieczeństwa. W momencie, gdy pociąg wjeżdża na stację linia zaczyna mrugać, gdy się zatrzyma i otworzą się drzwi, linia gaśnie, a po odjeździe pociągu wszystko wraca to stanu początkowego. Pomarańczowa linia zawsze jest umieszczona po tej stronie peronu, w której pociągi jadą do dworca Keleti. Zaś niebieska po przeciwnej stronie peronu.³ To rozwiązanie jest dobrą praktyką zarówno dla osób słabo widzących, jak również głuchych.

³ Film pokazujący sposób działania świecących linii <https://youtu.be/Jx4tWRe70rg>

CAF – Belgrad

W Belgradzie CAF zastosował oznaczenie miejsca dla osób poruszających się na wózku poprzez namalowanie symbolu na podłodze. Ta informacja służy wszystkim użytkownikom równomiernie.⁴

CAF - Birmingham

W tym mieście jeżdżą tramwaje z wyraźnym oznaczeniem przycisków do otwierania drzwi w pojeździe, zwłaszcza na zewnątrz. Drugim rozwiązaniem jest zastosowanie kontrastowych, w tym przypadku zielonych poręczy wewnątrz pojazdu. Pozwala to osobom słabo widzącym z łatwością odnaleźć miejsce

⁴ Film, na którym widać oznaczone pole w tramwaju <https://youtu.be/QEcXlt57PAE?t=73>

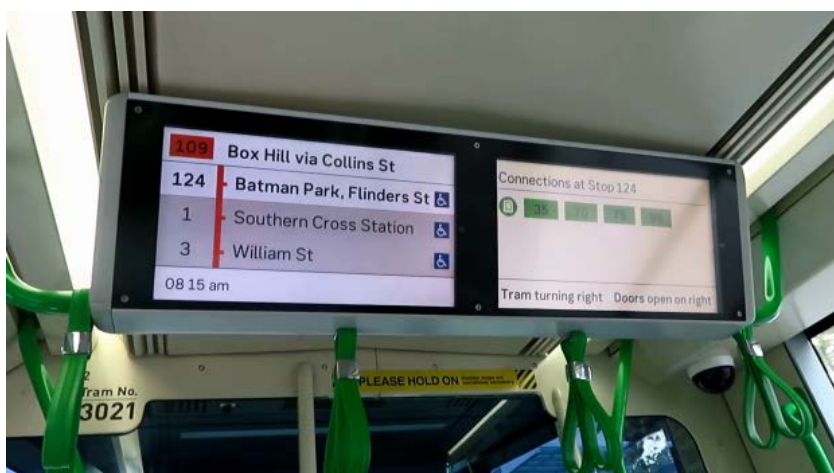
Siemens Avenio – Monachium

Na drzwiach tego tramwaju zostały zainstalowane panele z diodami LED, które mrugają podczas zamykania się drzwi.⁵ Rozwiązanie to jest na tyle uniwersalne, że wspomaga osoby słabowidzące, głuche oraz wszystkie inne bez niepełnosprawności, które korzystają z pojazdu.

Alstom Citadis – Melbourne

Czytelna, prosta i intuicyjna informacja pasażerska, szczególnie dla osób głuchych jest znaczącym ułatwieniem. W tym tramwaju, następne przystanki są oznaczone również jako dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. Na ekranie wyświetlają się informacje o możliwych przesiadkach oraz o tym po której stronie otworzą się drzwi.

⁵ Film pokazujący w dynamiczny sposób działanie rozwiązania <https://youtu.be/FFMo0vETTXQ?t=122>

Pesa Swing – Łódź

Komunikaty głosowe wewnątrz pojazdów to już standard. Komunikaty zewnętrzne też są w wielu miastach Polski, Europy i świata. Jednak wciąż zróżnicowany jest sposób uruchamiania komunikatu głosowego. W większości pojazdów to motorniczy włącza informację w momencie, gdy zobaczy osobę niewidomą na przystanku. Łódź i kilka Polskich miast stosują piloty. To rozwiązanie choć nieidealne pozwala na większą elastyczność włączania komunikatu.

CAF – Budapeszt

Ostatnią w zestawieniu pokazujemy złą praktykę. Jest to przykład ignorancji wobec pasażerów, którzy tracą wzrok lub z jakichś powodów nie widzą wszystkiego. Tramwaj jest utrzymany w kolorystyce szarej i białej. W zasadzie nie da się rozróżnić poręczy od siedzeń i ścian.

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Podsumowanie

Zestawienie przedstawia tylko wybrane rozwiązania wspomagające osoby z niepełnosprawnościami w transporcie szynowym, w miastach Europy i świata. W większości są to przykłady uniwersalne, z których mogą korzystać również inne osoby. Na koniec pokazałem, jak wygląda pojazd bez rozwiązań powszechnie stosowanych.